

ANAVATAN PARTISI PROGRAMI

ÖNSÖZ

Partimizin sembolü bal petekleri ile donatılmış Türkiye haritası ve balarısıdır. ARI çalışkanlığı, PETEK aziz vatanımızın en ücra köşesine kadar mamur hale getirilmesini ifade etmektedir.

Programımızda ülkemizin meseleleri ve bunların çözümü için neler düşündüğümüz kısa, açık ve özlü bir şekilde ifade edilmiştir.

Gayemiz bu program etrafında birleşmeyi sağlayarak, yepyeni, kavgasız, Türkiye'yi ileri ve modern bir ülke haline getirecek bir siyasî tablo oluşturmaktır.

Milliyetçi, muhafazakâr, sosyal adaletçi ve rekabete dayalı serbest Pazar ekonomisini esas alan bir siyasî partiyiz.

Bunun için daha önceki siyasî eğilimleri ne olursa olsun programımıza inananları birliğe ve beraberliğe davet ediyoruz.

Burası bir hizmet kapısıdır. Milletimize en iyi şekilde hizmet edebileceğimize inanıyor, yüce Allah'ın gayretlerimizde bize yardımcı olmasını diliyoruz.

İBRAHİM ÇELEBİ

ANAVATAN PARTİSİ

GENEL BAŞKANI

GİRİŞ

Gücünü tarihinden, millî ve manevi değerlerinden alarak, geleceğe güvenle bakan büyük milletimizin, demokrasiye bağlı vatansever evlatlarının üzerine düşen tarihi görev ve sorumluluğun, hür, bağımsız, gelişmiş, itibarlı ve güçlü Türkiye idealinin hizmetkârları ve teminatı olabilme yolunun, millî hedefler etrafında birleşerek, dürüst, medeni ve ölçülü bir siyasî faaliyette bulunmak olduğuna inanırız.

Siyaseti aziz milletimiz için mukaddes bir fazilet ve hizmet yarışı olarak telakki eder, siyasî faaliyetin müsamaha ve olgunlukla, kavgadan uzak, medeni bir şekilde yürütülmesini düstur kabul ederiz. Demokratik siyasî mücadelenin tek yolu ikna, uzlaşma ve fikirlere hürmet etmek olmalıdır.

Aziz milletimiz çekişmenin, kavganın ve bölücülüğün hiçbir zaman yanında olmamıştır. Geçmişte şu veya bu şekilde kavgaya itilenler ve kendini kavganın içerisinde bulanlar muzdariptir. Kırgınlıkların giderilmesine, yaraların sarılmasına, dostluğun, kardeşliğin ve dayanışmanın geliştirilmesine zaruret vardır.

Millî birliğin muhafazası ve idamesi için milletçe büyük bir dikkat ve gayret sarf etmemizin zarureti, bilhassa yakın tarihimizde cereyan eden üzücü olaylar sebebiyle daha iyi anlaşılmıştır. Aziz vatanımız, dış mihrakların, siyasî ve ideolojik ihtirasların sebep olduğu bölücülük, terör ve anarşi sonucu büyük bir tehlikeye sürüklenmiştir. Milletimizin feraseti ve inancı ile bu girişimler boşa çıkartılmıştır.

Millî birlik ve bütünlüğümüzün tartışma konusu dahi yapılmamasını, başta tüm vatandaşlarımızın haklarını teminat altına alacak çağdaş bir anayasanın kabulü ile vatandaşın güvenlik ve refahını sağlayacak politikalar icra edilmesi temel hedefimizdir. Öncelikle işsizlik başta olmak üzere, sosyal ve iktisadî meselelerimizin sürekli iyileştirilmesini, geleceğimizin teminatı olan gençlerimizin modern ve ileri Türkiye idealine bağlı, millî ve ahlâki değerlerimizi benimsemiş, ilmi düşünceye sahip olarak yetiştirilmelerini, memleketimizin bir daha böyle tehlikelere düşmemesinin temel şartı sayarız.

Ülkemiz, insanımızın çalışkanlığı ve kabiliyeti, tabii kaynakları ve coğrafi avantajlarıyla gelişmişliğin zirvesinde yer almaya layıktır. Bu cennet vatan tarih boyunca dünyanın en ileri medeniyetlerini bağrından çıkarmanın haklı gururuna, bu aziz millet de gelişmiş ve medeni olmanın tarihi tecrübesine sahiptir. Milletler arasındaki medeniyet yarışında geri kalmamızın meşru ve makul bir sebebi olamaz. Milletimize doğru hedefler gösterildiği, önüne konulan mânialar kaldırıldığı, birlik ve beraberliği bozulmadığı müddetçe aşamayacağı engel, çözemeyeceği mesele yoktur.

Bu inanç ve heyecanla memleketimizin önünde yeni başlayan dönem içerisinde cehalet, işsizlik ve fakirlik mutlaka ortadan kaldırılmalı, refah tabana ve geniş kitlelere yayılmalıdır. Bölgeler arasındaki gelişmişlik farkları asgariye indirilmelidir. Devlet-vatandaş münasebetlerinde yeni bir anlayışla itimat esas alınarak bürokratik işlemler asgariye indirilmelidir. Devleti vatandaşa rakip değil, onun gücünü ve kabiliyetini geliştiren, teşvik eden bir yardımcı olarak görüyoruz.

Bugün Türkiye'yi az gelişmiş bir ülke olarak görmek mümkün değildir. Bu neticenin alınmasında emeği geçen, milletimize fedakârca hizmet eden devlet adamı, idareci ve vatandaşlarımıza şükranlarımızı arz etmeyi vefa borcumuzun tabii bir ifadesi sayarız.

Memlekete sahip, milletine hizmetkâr, ancak yapabileceğini vaat eden ve vaadinde mutlaka duran, dostluğu, kardeşliği, sevgi ve barışı şiar edinmiş bir anlayışla, bu vatana en verimli bir şekilde hizmet edebileceğimize ve ülkemizi milletlerarası camiada mümtaz ve layık olduğu seviyeye çıkarabileceğimize inanıyoruz.

Birinci Bölüm

GENEL ESASLAR

Madde: 1 - GAYE

Anavatan Partisi: Milli hâkimiyeti ve milletin üstünlüğünü, millî birlik ve bütünlüğü her şeyin üzerinde telakki eden;

Millet iradesinin tecellisinin ve millet hâkimiyetinin tesisinin ancak halkın serbest oyunun esas olduğu hür demokratik düzen içerisinde mümkün olabileceğine inanan,

İnsan temel hak ve hürriyetlerini vazgeçilmez kabul eden,

"Adalet mülkün temelidir" anlayışına sahip,

Milliyetçiliği, millî ve manevi değerlere bağlılığı düstur kabul eden,

Cumhuriyetimizin kurucusu büyük önder Atatürk'ün ilke ve inkılâpları istikametinde muasır medeniyet seviyesine erişmeyi hedef alan,

"Asıl olan fertlerin ve toplumun mutluluğudur" görüşü içerisinde sosyal adalete ve fırsat eşitliğine inanmış,

İktisadi kalkınmanın hızlandırılmasını, işsizliğin ve fakirliğin kaldırılmasını, gelir dağılımı farklılıklarının azaltılarak refahını yaygınlaştırılmasını öngören,

İktisadi gelişmede fertlerin teşebbüs gücünü esas kabul eden,

Geleceğimizin teminatı olan gençlerimizin modern ve ileri Türkiye idealine bağlı, millî ve ahlâki değerlerimizi benimsemiş, ilmi düşünceye sahip, herkese karşı sevgi, saygı ve müsamaha besleyen medeni bir insan olarak yetiştirilmelerini millî eğitiminin esası sayan,

Demokratik siyasî mücadelede tek yolu ikna, uzlaşma ve fikirlere hürmet olarak gören; hür, bağımsız, gelişmiş, itibarlı, büyük ve güçlü Türkiye idealine ulaşmayı gaye edinmiş bir siyasî partidir.

Bu programda ve bu programda belirtilen esasların ışığı altında öngörülen hususların gerçekleşmesi maksadıyla her çeşit sosyal, iktisadî, idari, hukuki, politik ve diğer tedbirlerin alınması ve uygulanması için çalışmayı ve mücadele etmeyi aziz milletimize karşı vazgeçilmez görevimiz sayar, siyasî parti oluşumuzun sebebi görürüz.

Madde: 2 - DEVLET

Devlet, başta vatanın ve milletin bölünmez bütünlüğünün korunması olmak üzere, yurdun savunması, emniyet ve asayişin sağlanması, adaletin temini, sosyal ve iktisadî faaliyet ve hizmetlerin en verimli şekilde yapılabilmesi maksadıyla gene millet tarafından kurulu müesseselerden meydana gelir.

Devletin ilelebet yaşaması için, yurdumuzun jeopolitik ve jeostratejik konumu göz önüne alındığında, tam bağımsız bir devlete, güçlü bir silahlı kuvvetlere sahip, ekonomik olarak da çok kuvvetli olmaya ve bu hususları devamlı bir şekilde muhafaza etmeye mecbur olduğumuz bir strateji gerçeğidir.

Devlet millet için vardır. Devletin millet ile bütünleşmesi esastır.

Sosyal adalet, sosyal güvenlik ve sosyal yardımın düzenlenmesi ve sağlanması; sosyal hizmet ve faaliyetlerin tanzim, teşvik ve yönlendirilmesi ve gereğinde doğrudan yapılması devletin başlıca görevleri arasındadır.

İktisadi faaliyetlerde devlet genel olarak bütün millete hitap edecek altyapı mahiyetindeki hizmetlere yönelmelidir.

Asıl olan devletin zenginliği sonucu milletin zenginliği değil, milletin zenginliği sonucu devletin zengin olmasıdır.

Devlet müesseselerinin kuruluşunda ve işleyişinde temel prensip işlemlerin müessir, süratli ve verimli bir şekilde yürütülmesidir. Bunun için sistem açık, basit ve kolayca anlaşılır olmalıdır. Devlet kuruluşlarının hakiki veya hükmi şahıslarla ilişkilerinde itimat esastır, şüphe istisnadır.

Sistemin işleyişinde iyiliğin ve faziletin hakim kılınması, verimin geliştirilmesi hedefimizdir.

Madde: 3 - ADALET

Adalet mülkün temelidir.

Adaletin temini ve dağıtımını devletin temel görevleri arasındadır.

Vatandaşlarımızın hukuka olan güvenlerinin yeniden sağlanmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Bu maksatla; darbe dönemlerinden kalma mevcut anayasamızın yerine, tüm vatandaşlarımızın haklarını koruyacak, toplumun geniş kapsamı tarafından kabul görecektir yeni bir anayasanın hazırlanması gerekmektedir.

Kanun önünde eşitlik esastır.

Adaletin vatandaşlar arasında herhangi bir ayırım yapılmaksızın gerçekleştirilmesi, millî birlik ve beraberliğin tesisinde ve devlete güvenin temininde asli unsurdur.

Adalet süratle yerine getirilmeli, cezalar müessir ve caydırıcı olmalıdır.

Yargı organlarının bağımsızlığı ve tarafsızlığı esastır.

Madde: 4 - HÜRRİYET

Toplumun maddi ve manevi olarak yükselmesinde ve yücelmesinde temel unsur insandır.

Herkes kişiliğine bağlı, dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahiptir.

İnsan Hakları Evrensel Beyanname'sinde ifadesini bulan bu hak ve hürriyetlerin sağlanması ve teminat altına alınması için hukuka bağlı ve hukukun üstünlüğünü esas alan devlet nizamını temel şart görürüz.

Madde: 5 - DEMOKRASİ VE DEMOKRATİK DÜZEN

Millete en iyi hizmet verebilmesi, devlet idaresinde milletin en iyi şekilde temsil edilebilmesi ancak demokratik düzen ile mümkün olabilir.

Demokratik düzen insan hak ve hürriyetlerine saygının en yüksek olduğu, insan hak ve hürriyetlerinin en iyi şekilde korunduğu rejimdir.

Temel vasıfları adalet ve hukukun üstünlüğü olan demokratik düzen, insan şeref ve haysiyetinin, söz, düşünce, kanaat, din ve vicdan hürriyetinin en güvenilir teminatıdır.

Millet hakimiyeti demokratik düzenin esasıdır.

Cumhuriyet, devlet ve demokrasi anlayışımızı mükemmel olarak ahenkleştiren bir idare şeklidir.

Halkın serbest oyu ile seçilmiş üyelerden kurulu Türkiye Büyük Millet Meclisi millî iradenin ve millet hâkimiyetinin en üst seviyede tecelli ettiği müessesedir. Cumhurbaşkanlığı

hükümet sistemi ile yönetilen ülkemizin bu yönetim sisteminin aksayan yanlarını giderici tedbirler olarak milli iradeyi temsil eden TBMM nin daha aktif olarak memleket meselelerine müdahil olmasını ve karar almasını sağlayacak düzenlemelerin yapılması gerekmektedir. Mecliste son yıllarda politika yapanların, politik dil kullanım konusunda artık tamamen seviyesini kaybettiği görülmekte olduğundan, partimiz bu seviyeye asla inmeyecek şekilde asil bir politika dili kullanmayı amaçlamaktadır.

Cumhurbaşkanlığı, her türlü tartışmanın dışında tutulması gereken, demokratik siyasî nizam içerisinde tarafsız, devletin ve millî birliğin en yüksek seviyede temsil edildiği bir makam olarak görürüz.

Siyasi partiler demokratik siyasî hayatın vazgeçilmez unsurlarıdır. Seçim kanununun mutlaka geliştirip güncelleştirilmesi şarttır.

İstikrarlı ve kuvvetli hükümet, devlet idaresinin müessir bir şekilde yürütülmesinin ilk şartıdır.

Demokratik düzeni, insan hak ve hürriyetlerini zedelemeye, tahrip etmeye, ortadan kaldırmaya yönelik her türlü hareketin karşısındayız. Demokratik düşünce ve haklara karşı olan her çeşit rejimi ve tasarrufu reddederiz.

Madde: 6 - DİN VE LAİKLİK

Herkes Anayasamızın teminatı altında vicdan, dini inanç ve ibadet hürriyetine sahiptir. Diyanet İşleri Başkanlığı her türlü siyasi ve ideolojik akımlardan arındırılacak ve tüm vatandaşlarımızı kapsayıcı çalışmalar yapması sağlanacaktır.

Din hürriyeti dindar vatandaşlarımızın din bahsinde haiz oldukları haklardan her birini serbestçe, korkusuz ve endişesizce kullanmalarını her birinden serbestçe faydalanmalarını gerektirir. Dini öğretim ve okutma, yayma ve telkin etme hürriyeti sağlanacaktır.

Maddi ve manevi gelişmeyi birlikte sağlamanın zaruretine inanırız.

Yüksek ahlâk sahibi dengeli bir nesil yetiştirilmesi için aile birliğinin sağlanması esastır. Din eğitimi ailede başlar ve ilk ve orta öğretim kurumlarında pekiştirilir.

Gazi Mustafa Kemal Atatürk Nutukta; Allah, kullarının lâzım olan olgunlaşma noktasına erişinceye kadar içlerinden vasıtalara dahi kullarıyla meşgul olmayı tanrılık özelliğinin gereklerinden saymıştır. Onlara Hazreti Âdem Aleyhisselâmdan itibaren bilinen ve bilinmeyen sayısız denecek kadar çok nebiler, peygamberler ve elçiler göndermiştir. Fakat Peygamberimiz vasıtasıyla en son dinî, medenî gerçekleri verdikten sonra artık insanlıkla aracı ile temasta bulunmağa lüzum görmemiştir. İnsanlığın kavrayış derecesi, aydınlanma ve olgunlaşması sayesinde her kulun doğrudan doğruya tanrısal düşüncelerle temas kabiliyetine eriştiğini kabul buyurmuştur ve bu sebepledir ki, Cenabı Peygamber, peygamberlerin sonuncusu olmuştur ve kitabı, en eksiksiz kitaptır. 1922 (Nutuk III, S. 1241) demiştir. Ülkemizde yaşanan en son FETÖ terör örgütünün kalkışmasından alınacak dersler vardır. Öncelikle ülkemizde faaliyet gösteren

cemaat ve tarikatlar Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından denetlenecek şekilde tedbirler alınacaktır.

Madde: 7 - BASIN VE YAYIN

Söz, düşünce ve kanaat hak ve hürriyetlerin kullanılmasında, kamuoyunun sağlıklı bir şekilde teşekkülünde, basın ve yayını hür demokratik düzenin temel vasıtaları arasında telakki ederiz.

Radyo, televizyon, gazete, dergi, kitap gibi kitle iletişim araçları, haberleşme vasıtaları, ilim, kültür ve sanatın gelişmesi ve yayılmasında da önemli görev ifa ederler.

Devletin murakebinde bulunan radyo, televizyon ve diğer basın ve yayın vasıtalarının tarafsızlığı esastır.

Madde: 8 - PLANLAMA

Sosyal ve iktisadî gelişmenin ahenkli, süratli, verimli olması, kaynakların en iyi şekilde değerlendirilmesi için planlamayı önemli görürüz.

Kaynak ve tasarrufların arttırılması ve en iyi şekilde kullanılması, sosyal ve iktisadî gelişmenin hızlandırılması, fakirliğin kaldırılması, işsizliğin yok edilmesi, farklılıkların adil ve pratik ölçüler içinde giderilmesi, refahın ahenkli ve dengeli olarak kitlelere yayılması planlamada ana hedefimizdir. Bu maksatla, Devlet Planlama Teşkilatı aktif olarak çalıştırılacaktır.

Partimiz, katı ve dogmatik merkezi planlamanın tamamıyla dışında, demokratik, kuruluşların ve fertlerin kabiliyetlerini ve teşebbüs güçlerini kullanmalarına ve geliştirilmelerine imkân veren, düzenleyici, yönlendirici ve denge kurucu bir planlama anlayışına sahiptir.

İkinci Bölüm

İKTİSADİ POLİTİKA

Madde: 9 - İKTİSADİ POLİTİKANIN ESASLARI

İktisadi gelişmenin hızlandırılması, sosyal dengenin iyileştirilmesi, fertlerin kabiliyet ve çalışmalarına göre gelişme arzularının teşvik edilmesi, gruplar arasındaki gelir dağılımı farklılıklarının pratik ölçüler içinde azaltılması, bölgeler arası gelişmişlik farklılıklarının asgariye indirilmesi, fakirliğin kaldırılarak refahın yaygınlaştırılması iktisadî gelişme politikamızın esasını teşkil eder.

Toplumdaki çeşitli grup menfaatlerinin bir bütünün tamamlayıcı unsurları olduğuna, bunların ahenkli bir şekilde millî menfaatler çerçevesinde birbiriyle telif edilebileceğine inanırız.

Ekonominin tabii kanunları içinde gelişmesini sağlamak üzere, ülke menfaatleri doğrultusunda müdahale ve tehditlerin asgariye indirilerek, rekabet şartlarının hakim kılındığı serbest Pazar ekonomisinin uygulanması ekonomik tercihimizdir. Büyük halk kitlelerine yeterli, kaliteli ve ucuz mal ve hizmet sunulmasının en iyi şekilde bu sistem içerisinde mümkün olabileceğine inanıyoruz.

Dış borçlanmayı ve dış yatırımları karşılıklı menfaatlerin dengelenmesini öngören bir anlayış içerisinde faydalı buluruz.

Bu genel hedeflere erişilebilmesi için ilkeler şunlardır:

Tasarrufların teşviki; tasarrufların ve kaynakların verimli ve süratli bir şekilde kullanımıyla, yatırım ve üretim artışının, istihdam imkânlarının geliştirilmesi,

Dış ödemeler dengesinin istikrarlı ve sürekli çözüme kavuşturulması, ihracatın artırılarak, millî gelir içindeki payının yükseltilmesi; dış müteahhitlik, taşımacılık,

Enflasyonun çok düşük seviyelerde tutulması, fiyat istikrarının sağlanması,

İktisadi, mali, para ve kredi politikalarında karar bütünlüğünün sağlanması ve uygulamanın ahenk içinde yürütülmesi.

Madde: 10 - İKTİSADİ KALKINMADA DEVLETİN ROLÜ

İktisadi gelişmenin güvenli ve sürekli bir şekilde yapılabilmesi için devletin başlıca rolü istikrarın teminidir. Bu maksatla yurt içinde emniyet ve güvenin sağlanması, yurdun savunması, yurt dışında memleketin ve vatandaşların haklarının korunması, adaletin en iyi şekilde tevzii devletin asli görevidir.

İktisadi kalkınmada devletin esas fonksiyonu tanzim edici olması, fertlerin ve kuruluşların iktisadî münasebetlerini düzenleyici, ihtilafların halli, iktisadî istikrarın sağlanmasına matuf sık sık değişmeyen kaideler koyması, engellerin kaldırılarak, verimin yükseltilmesidir.

Devletin tanzim edici ve yönlendirici fonksiyonu genel seviyede olmalı, detaylara müdahale edilmemelidir.

İktisadi kalkınmada devletin doğrudan yürüteceği faaliyetler genel olarak bütün millete hizmet veren, esas itibarıyla altyapı mahiyetindeki işlerin yapılmasıdır.

Bütün milletin istifadesine açık olabilecek orman, su, maden, enerji gibi sahalar devletin varlığı olarak düşünölmelidir.

Bahis konusu tabii kaynakların mülkiyeti devlet tasarrufunda olmakla beraber, geliştirme ve işletme hakları devletin koyacağı esaslar içinde fertlere veya fertlerin bir arada kuracağı teşebbüslere bırakılabilir.

Devlet, sanayi ve ticarete ana prensip olarak girmemelidir. İstisnai olarak geri kalmış bölgelerde sınaî tesisler kurabilirse de kısa zamanda millete devredilmelidir.

Sanayi ve ticarete devletin esas rolü tanzim ve teşvik edici olmasıdır.

İktisadi faaliyetlerde devlet vatandaşın rakibi değil, aksine ona hizmet eden, gelişmesini kolaylaştıran bir yardımcıdır.

Madde: 11 - İKTİSADİ KALKINMADA FERTLERİN ROLÜ

Sanayi, tarım ve ticarete mal ve hizmet üretiminin en süratli ve verimli şekilde yapılabilmesi, fertlerin kabiliyetlerini ve teşebbüs güçlerini iktisadî gelişmenin temel unsuru sayan bir sistem içinde mümkün olabilir. Hür teşebbüsü meydana getiren ferdi işletmeler, kooperatif ve şirketler sistemin temel uygulama araçlarıdır.

Madde: 12 - TASARRUFLAR

Özel tasarrufun teşviki ve tasarrufların en verimli yatırım alanlarına yönlendirilmesi iktisadî politikamızın temel esaslarındandır.

Kredilerin aşırı teminata dayanan bir sistem içinde dağıtımından ziyade verimi yüksek projelere tahsis edilmesi, kaynakların en iyi şekilde değerlendirilmesi bakımından büyük önem taşır.

Mali piyasa ve sermaye piyasasının geliştirilmesi için modern ve bünyemize uygun sistem ve vasıtaların tatbikini faydalı görmekteyiz.

Madde: 13 - VERGİLER

Devletin genel iktisadî politikası ile vergileme arasında doğrudan bir ilişki vardır. Devletin gayri iktisadî ve zarar eden yatırımlara girmemesi, iktisadî gelişmede fertlerin teşebbüs gücünün esas alınması, devletin tanzim ve teşvik edici bir rol oynamasından dolayı devletin masrafları nispi olarak azalacaktır. Böylece aşırı vergileme ihtiyacı ortadan kalkacağı gibi vatandaşa daha müessir ve faydalı hizmetler vermek mümkün olacaktır.

Vergilemenin ana prensipleri şunlardır:

Vergiler sayıca az, basit, kolay anlaşılır olmalıdır.

Vergiler adil, genellikle herkesin kolaylıkla verebileceği nispette tutulmalıdır.

Vergileme kurumlaşmayı ve yatırımları teşvik etmelidir.

Vergileme israfı önlemelidir.

Madde: 14 - ALTYAPI YATIRIMLARI

Enerji, kara ve demir yolu, liman, yurtiçi ve yurtdışı haberleşme; kara, hava, deniz ulaştırması gibi temel altyapı yatırımlarını devletin asli görevleri arasında telakki ederiz.

İktisadi ve sosyal kalkınmanın başlıca unsuru gördüğümüz bu yatırımların süratle gerçekleşmesini sağlamak hedefimizdir.

Kendini iktisadî olarak geri ödeme gücüne sahip projelerin devletin koyacağı esaslar çerçevesinde halkın iştirakiyle yapılmasının teşvik edilmesini faydalı buluruz.

Madde: 15 - KÖY VE TARIM

Ülkemizin aynı zamanda bir tarım ülkesi olduğu unutulmamalı, dünyada son yıllarda gittikçe büyük bir tehlike haline gelmeye başlayan açlık ve susuzluk konusunun gün geçtikçe daha tehlikeli boyutlara gelebileceği, büyük göçlere ve savaşlara neden olabileceği ihtimali akılda devamlı tutulmalıdır.

Köylü memleketimizin efendisidir ifadesi bir nazari ifade olmaktan çıkartılacak icraata geçecek planlamalar yapılacaktır. Tarım hizmetleri zahmetli ve fedakârlık isteyen işler olduğu kadar; tarım ürünleri de iktisadî gelişme seviyesi ne kadar olursa olsun toplumun zaruri ihtiyaç maddeleridir. Bu çalışmalar yapılırken çevre, su ve hava kirliliği konusunda taviz verilmemesi ve organik tarımın ön plana çıkarılması şarttır.

Köylümüz sosyal yapımızın ana istikrar unsurudur.

Tarım üretimi ise iktisadî gelişmenin, özellikle sanayi sektörünün başlıca kaynağıdır.

Devlet üretme çiftliklerinin durumu çok kötü olup, yeni bir anlayışla modernize edilerek, en kısa zamanda en verimli hale getirilmeli, elde edilecek mamul ürünlerin, yeni bir ürün markası oluşturularak iç ve dış pazarlara satışı sağlanmalıdır. Ayrıca güney sınırimızda bulunan mayınlı sahaların temizlenmesinden sonra çok sayıda devlet üretme çiftliği kurularak ve buradaki köylerden köy-kent oluşturmak suretiyle hem istihdam hem de ülke ekonomisine oldukça külliyetli miktarda gelir imkanı sağlanacaktır,

Türkiye su, toprak ve iklim şartları itibariyle mevcut üretime göre çok daha fazla üretimin yapılabileceği bir potansiyele sahiptir.

Halen nüfusumuzun yarısı tarımla iştigal etmektedir. Milli gelirin dağılışı bakımından şehirlerde ve köylerde yaşayanlar arasında büyük fark görülmektedir.

Başta tarımın mekanizasyonu olmak üzere, muhtelif sebeplerle köyden şehire göçün önümüzdeki yıllar boyunca devam edeceği muhakkaktır.

Bu bakımdan tarım sektöründe hızlı bir gelişmenin sağlanabilmesi için ilkeler aşağıda belirtilmiştir:

Başta yol, su elektrik olmak üzere, köy ve şehir arasındaki altyapı ve medeni imkân farklılıkları giderilmelidir. Tarım ve orman arazileri iskân için kullanılmamalıdır.

Tarım ve tarıma dayalı sanayi ilişkileri üretim pazarlama zinciri içinde bir bütün olarak ele alınmalıdır. Çiftçilerimizin kooperatifleşmesi teşvik edilecektir.

Ormanlarımızda modern işletmecilik esasları uygulanması, orman ile orman köylüsü arasındaki iktisadî ilişkileri güçlendirecek tedbirlerin alınması gerekmektedir.

Hayvancılığın ve buna dayalı et, süt ve diğer ürünler sanayi ile su ürünlerinin her yönüyle geliştirilmesi zorunludur. Süt üretimi yapılan bölgelerde imalathaneye yakın olan mandıra ve diğer süt sağım yerlerinden süt hatları yapılarak zaman, personel ve nakliyatta tasarruf sağlayacak bir sistem kurulacaktır.

Tohumculuğun geliştirilmesi için gerekli bütün tedbirler ve teşvikler alınmalıdır.

Gübre, tarım alet ve makineleri boru ve tarımsal ilaçlar konusunda yatırımlar teşvik edilmelidir.

Yer altı ve yerüstü sulama faaliyetleri hızlandırılmalıdır. Bu faaliyetlerde, damlama ve yağmurlama sistemleri kurularak su tasarrufuna dikkat edilmelidir.

Tarım ürünlerinde kalite ıslahı, standardizasyon ve ambalajlama konularına büyük önem verilmelidir.

Üretimin verimli bir şekilde yapılabilmesi için krediler yeterli seviyeye getirilmeli, teminat sistemi makul esaslara bağlanmalı ve kolaylaştırılmalı; tarım ürünlerinin en iyi şekilde değerlendirilmesi için kredi pazarlama desteği sağlanmalıdır.

Tarımda teknolojik gelişmenin ve iktisadî verimliliğin dikkate alınarak, çiftçi ailesi gelirin aile başına ortalama millî gelir seviyesine yükseltilmesini öngören bir tarım reformunun yapılmasını faydalı buluyoruz.

Tarımsal araştırma ve yayım hizmetlerine ağırlık verilmelidir.

Tabii şartlar ve afetler dolayısıyla çiftçinin uğradığı zararların telafi edilmesini zorunlu görüyoruz.

Madde: 16 - SANAYİİ

Sanayi en hızlı gelişme potansiyeline sahip olan sektördür. Sanayileşme politikamızın esasına, genel kaide olarak devletin doğrudan sanayi teşebbüslerine girmemesi bunu millete bırakması teşkil eder. Devlet sanayileşmede teşvik ve tanzim edici bir rol oynamalıdır.

Sanayileşme konusunda bu güne kadar yapılanlara bakıldığında, bu tesislerin bir tabii afet, terör ve muhtemel savaş durumunda çok cazip hedefler haline geldiği, bu ihtimallerden biri

vaki olduğunda, telafisi mümkün olmayan sonuçların ortaya çıkması söz konusudur. Bundan böyle yapılacak tesislerin yer seçiminde bu konunun göz önünde bulundurulması şarttır.

Sanayileşme politikamızın hedefi modern ve gelişmiş ülkelerin sanayileşme seviyesine erişmektir.

Sanayileşmenin verimli ve süratli bir şekilde realize edilebilmesi, yapısal değişikliği de içine alan bir programın uygulanmasını zorunlu kılmaktadır. Bu programın temel ilkeleri şöyledir:

Sanayinin bütün yurda pratik ve gerçek ölçülerde yayılması için devletin altyapı ve hizmet yatırımlarını yapması,

Sanayi tesislerinin düşük maliyette ve düzenli olması için organize sanayi bölgelerine önem verilmesi,

Yatırımların ve ihracatın teşvik edilmesi,

Sanayideki aşırı gümrük korumalarının makul seviyelere getirilmesi,

Teknoloji ve mühendislik bilgisinin memlekete kolay akışının temini,

Kamu İktisadi Teşebbüsleri'nin zaman içerisinde millete devredilmesi,

Sanayide devlet tekelleri dahil, tekellerin kaldırılması,

Enerji ve maden konularında gelişmenin hızlanması için fertlere ve fertlerin meydana getireceği kuruluşlara devletin tespit edeceği esaslar dahilinde yatırım ve işletme hakkı verilmesi,

Enerji konusunda, dışa bağımlılığı asgariye indirmek için su, rüzgar, güneş ve termal imkanlarından azami istifade cihetine gidilmeli, nükleer enerji konusunda ise nükleer atıkların ne olacağı konusunda kesin çözümü müteakip, tartışılacak bir seviyeye gelinecektir.

Dış yatırımların teşviki için karşılıklı menfaatleri dengeleyen istikrarlı bir ortamın tesis edilmesi.

Madde: 17 - HİZMETLER

Gelişmiş veya gelişmekte olan ülkelerde millî gelirin yarısı veya yarısından fazlası hizmet sektöründe teşekkül eder. Sosyal gelişmenin, tarımın ve sanayinin gelişmesi hizmet sektörüyle doğrudan ilgilidir. İstihdamın en yoğun olduğu sektördür.

Ülke ekonomisinin dışa açılmasında, dış ödemeler dengesinin tesisinde, ihracat ve dış pazarlama ile birlikte dış müteahhitlik hizmetleri öncelik taşımaktadır.

İç ve dış ticaret, turizm, müteahhitlik, taşımacılık ve transit taşıma hizmetlerinin kolaylaştırılmasını ve geliştirilmesini sağlayacak tedbir ve teşviklerin alınmasını zorunlu görüyoruz.

Madde: 18 - ESNAF VE SANATKAR

İktisadi ve sosyal bünyemizde, hizmet, üretim ve istikrar unsuru olarak esnaf ve sanatkarın önemli bir yeri vardır. Esnaf ve sanatkarlar emek ve sermayenin birleştiği, teşebbüs gücünün gelişmesi için tabii şartların mevcut olduğu meslekler topluluğudur.

İktisadi ve sosyal yapımızın temel unsurlarından saydığımız esnaf ve sanatkarların kredi ve pazarlama imkânlarının, sanayi ilişkilerinin iyileştirilmesi; eğitim, bilgi ve teknik yardım yönünden güçlendirilmeleri, küçük sanayi sitelerinin geliştirilmesi, mesleki dayanışmayı teşvik edici tedbirlerin alınması gerekmektedir.

Üçüncü Bölüm

SOSYAL POLİTİKA

Madde: 19 - SOSYAL POLİTİKANIN ESASLARI

Kalkınmada asıl hedef sosyal gelişmenin sağlanmasıdır.

Sosyal gelişmenin sürekliliği ve gerekli kaynakların artan bir şekilde temini, iktisadî gelişme ile yakından ilgilidir. Bu itibarla sosyal ve iktisadî gelişme arasındaki ahengin ve dengenin korunması önemlidir.

Hedef olarak sosyal adaletin, fırsat eşitliğinin sağlanması, refahın yaygınlaştırılması sosyal politikamızın temel unsurlarını meydana getirir. Geliri düşük vatandaşlar bedava erzak ve yakacak ile kandırılıp, oy almak için bu durumları istismar edilmemelidir.

Gelir adaletinin sağlanması esastır. Toplumda bir kısım asgari ücret alırken seçkin bir kısmın bu ücretin 100 katını alması düşünülemez. Devlet hazinesinden ödenen bu aylık ücretler arasında farkın en yüksek kademe için azami 20 kat olması sağlanmalıdır.

Madde: 20 - SOSYAL KALKINMADA DEVLETİN ROLÜ

İstihdam, eğitim ve öğretim, sağlık, konut, şehirleşme ile ilgili hizmet ve faaliyetlerin tanzim, teşvik ve yönlendirilmesini sosyal kalkınmada devletin tabii görevleri arasında sayarız.

Çiftçi, küçük esnaf ve sanatkar, işçi, memur, emekli, dul ve yetimler ile kimsesizlerin sosyal güvenliğe kavuşturulmaları, eğitim ve öğretimde fırsat ve imkân eşitliğinin sağlanması, bütün vatandaşlarımızın sağlık hizmetlerinden yararlanmaları sosyal güvenlik anlayışımızın esaslarını teşkil eder.

Devletimizin sosyal güvenlik ve sosyal yardım politikası ve uygulama esasları ölçülü, çalışmamayı teşvik edici değil, muhtaçların korunmalarına gelişmelerine yararlı hale gelmelerine yönelik olmalıdır.

Devlet gönüllü sosyal dayanışmayı; bilhassa geleneksel sosyal dayanışma esaslarını ve kuruluşlarını, toplumumuzun temelini teşkil eden aile sistemi içindeki sevgi, şefkat ve saygıdan kaynaklanan tabii sosyal dayanışmayı idame ve teşvik edecek tedbirleri almalıdır.

Madde: 21 - EĞİTİM VE ÖĞRETİM

Geleceğimizin teminatı olan çocuklarımızın ve gençlerimizin modern ve ileri Türkiye idealine, Atatürk ilke ve inkılablarına bağlı, millî ve ahlâki değerlerimizi benimsemiş, bilgili, ilmi düşünceye sahip, herkese karşı sevgi ve müsamaha besleyen, medeni birer insan olarak yetiştirmelerini millî eğitimin esası sayarız.

Eğitim ve öğretim ferdin ve toplumun maddi ve manevi kalkınmasında millî ve ahlâki değerlerin korunmasında ve gelişmesinde, kültür, sanat ve medeniyetin gelişmesinde ve geleceğe aktarılmasında, ilmin ve ilmi düşüncenin kazanılmasında temel rolü oynar. Genel olarak fertlerin ve milletlerin sosyal ve iktisadî seviyeleri eğitim ile doğrudan doğruya ilgilidir.

Eğitim ve öğretimde fırsat eşitliğinin sağlanması esastır. Eğitim ve öğretim devletin başlıca görevleri arasındadır. Ancak devletin koyacağı kaideler içerisinde fertlerin ve özel kuruluşların da eğitim öğretim hizmetleri yapabilmeleri sağlanmalıdır.

Herkesin yapmakla zorunlu olduğu ilköğretim dışında, sayı, çeşit ve vasıf itibarıyla eğitim ve öğretim hizmetleriyle memleketin iktisadî ve sosyal hedefleri arasında irtibat kurulması elzemdir.

Yüksek öğretim kuruluşlarımızda müspet ilimler, sosyal ve manevi ilimler ile birlikte teorik ve uygulamalı araştırma ve geliştirme faaliyetlerine önem verilmesini; bu kuruluşlarımızın sınıai, iktisadî, sosyal ve diğer konularda pratik araştırma ve geliştirmeye yönelmelerini teşvik için gerekli tedbirlerin alınmasını faydalı görürüz.

Orta öğretim seviyesinde teknik eğitim ve mesleki okulların geliştirilmesi zorunludur.

Sanayi, tarım ve hizmet sektörlerinde kısa sürede verimi artıracak teorik ve uygulamalı kurslar ile yaygın eğitim faaliyetlerine önem verilmelidir.

Halk eğitimine süreklilik kazandırmak için okul dışı eğitim ve kültür faaliyetlerinin geliştirilmesine, radyo ve televizyondan müessir bir şekilde faydalanılması gerektiğine inanıyoruz.

Madde: 22 - AİLE

Aile milletimizin temelidir.

Toplum hayatının ahenkli ve sağlam bir şekilde devam ettirilmesinde, gençlerimizin yetiştirilmesinde, ahlâkın ve millî ve manevi değerlerin korunmasında; aile yapımızın tabii sorumluluk hiyerarşisinin yeniden tarifi ve tespiti gerekmektedir.

Vatandaş işlerinin doğrudan yerinde özölmesini teminen mahalli teşkilatların yetki ve sorumlulukları artırılmalıdır.

Madde: 23 - ALIşMA HAYATI

Çalışma hayatının adil, istikrarlı bir sistem içinde yürütölmesi toplumun sosyal ve iktisadî gelişmesinin ölçüsü ve teminatıdır.

Milli ekonomimiz yönünden verimliliği ve çalışmayı teşvik edici esasların uygulanması gerekmektedir.

İşçi ve işverenin aynı gaye için çalışması, karşılıklı hak ve görevlerin adil esaslara bağlanması, mücadele ve kavga yerine meseleleri görüşerek anlaşma yolunun tercih edilmesi hedef olmalıdır. Bu hedef istikametinde gayret gösterildiği takdirde, vatanperver ve sağduyulu işçi ve işverenimizin iç barışının tesisi ve idamesinde ve dolayısıyla sosyal ve iktisadî gelişmemizde en doğru yolu seçmiş olacaklarına inanıyoruz.

Sendika kurma, toplu sözleşme, grev ve lokavt hakları hür demokrat nizamda çalışma hayatını düzenleyen temel unsurlardır.

İşçilerimizin alışma şartlarının iyileştirilmesi ve iç güvenliğinin sağlanması ile ilgili tedbirler süratle alınmalıdır.

İşçilerimizin mesleki ve teknik yönden gelişmeleri ve vasıflı işçi yetiştirilmesi bakımından işbaşında eğitim, kurs ve seminerler düzenlenmesi önem taşımaktadır.

Yurt dışındaki işçilerimizin her çeşit hak ve menfaatlerinin korunmasını önemli bir görev telakki ederiz.

Madde: 24 - İSTİHDAM

Mevcut işsizliğin azaltılması yanında, artan nüfusumuza istihdam imkânlarının sağlanması için sürekli ve yüksek kalkınma hızının gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

“Devlet Baba” tabiri yerini bulacaktır. Devlet vatandaşına iç imkanı sağlayacak yatırımlar yapacak işsizlik asgari seviyeye indirilecektir.

Teknolojik gelişme ve iktisadî verimlilik açısından tarım sektörünün istihdam gücü nispi olarak zayıflamaktadır. İlave istihdam imkânları ancak hizmetler ve sanayi sektörlerinde mümkün olabilecektir.

Bu bakımdan tasarrufların arttırılması, imkânlarımızın en iyi şekilde kullanılarak kaynak yaratıcı verimli yatırımlara yönlendirilmesi zorunludur.

Orta ve yüksek öğretimin sosyal ve iktisadî hedeflerin gerektirdiği insan gücü planlanmasına göre düzenlenmesi şarttır.

Madde: 25 - SAĞLIK

Vatandaşlarımızın bedeni ve ruhi sağlığının korunması için gerekli tedbirleri almak veya alınmasını temin etmek devletin asli görevleri arasındadır.

Sağlık hizmetleri, sosyal güvenliğin başlıca unsurlarından biridir.

Sağlık hizmetleri, vasıflı, güvenilir, kolay erişebilir, formaliteden uzak ve yurda dengeli bir şekilde yayılı olmalıdır.

Sağlık hizmetlerinin bir bütün olarak ele alınması zorunludur. Toplum sağlığını tehdit eden hastalıklarla mücadele edilmesi, gıda maddelerinde kalite kontrolüne ve çevre şartlarının iyileştirilmesine önem verilmesi gerekmektedir.

Hastane ve sağlık ocaklarının sayısı artırılmalı, modern alet, makine ve araçlar ile teçhiz edilmeleri sağlanmalı, ilaç sanayinin geliştirilmesi için gerekli tedbirler alınmalıdır.

Devletin yapacağı hizmet ve faaliyetlere ilaveten, özel sağlık müesseselerinin kurulmasını teşvik için tedbirler alınmasını faydalı görürüz.

Madde: 26 - GENÇLİK

Gençliğimizi bilgili, vatan ve milletin birlik ve bütünlüğünü, müdrik, örf ve anelerimize saygılı, herkese karşı sevgi, saygı ve müsamaha besleyen Atatürk ilke ve inkılâplarına bağlı medeni bir insan olarak yetiştirmeliyiz.

Gençlerimizin ruh, fikir ve beden yönünden mükemmel şekilde gelişmeleri sağlamak hedefimizdir. Bu maksatla normal eğitim ve öğretime ilaveten, okul içinde ve okul dışında, fikir, kültür ve sanat, spor ve folklor faaliyetlerinin yapılmasını sağlayacak tedbirler büyük önemi haizdir. Bütün okullarda başlıca spor faaliyetlerinin yapılmasına imkân verecek modern tesislerin kurulması öncelik taşımaktadır.

Orta ve yüksek öğrenim gençliğinin meslek hayatına intibaklarının kolaylaştırılması ve başarılarının artırılması için önceden çalışma ve tatbikat imkânlarına kavuşturulmaları önemlidir.

Burs ve yurt şartlarının iyileştirilmesi, gençliğin tatil zamanlarını en faydalı şekilde değerlendirmelerini sağlayıcı imkân ve faaliyetlerin desteklenmesi gerektiğine inanırız.

Madde: 27 - KÜLTÜR VE SANAT

Kültür ve sanat, milletlerin gelişmesinde başta gelen bir değerler manzumesidir.

Kültür ve sanat, millî değerlerin korunmasında ve gelişmesinde olduğu kadar, milletlerarası ilişkilerde yakınlaşma ve dayanışmanın temel unsurudur.

Milletimizin sosyal ve kültürel hayatında önemli rolü edebiyat, musiki, resim, folklor, sinema ve tiyatrunun geliştirilmesi kültür ve sanat anlayışımızın ana hedefidir.

Eski yapı ve eserlerin korunmasını, yaşatılmasını tarihi ve kültürel mirasımıza saygının tabii bir ifadesi olarak görüyoruz. Buna paralel olarak birçok müze ve sarayların depolarında atıl durumda bulunan birçok kıymetli tarihi eserlerin teşhir imkânı sağlanarak turizm kapasitesini artırmak ve bu eserleri korumak maksadıyla daha fazla güvenlik elemanı istihdam etmek açısından önemlidir.

Kütüphanelerin zenginleştirilmesi, modern imkân ve araçlarla teçhiz edilmesi, yurt sathına yayılması okuma şevk ve alışkanlığının teşvik edilmesi zorunludur.

Türkçemizin yapısını ve güzelliğini zedeleyecek gayretlere izin verilmemeli, ana dilimizin tabii seyir içerisinde gelişmesi sağlanmalıdır.

Madde: 28 - ŞEHİRLEŞME

Şehirler toplumun aynasıdır. Bir ülkenin gelişmişlik seviyesi şehirlerin düzenli ve planlı oluşu ile ölçülür. Türk insanını gelişmişliğin zirvesinde görmek isteyen partimiz, şehirlerimizin ve şehirlerimizimizin meselesine büyük bir önem vermenin zaruretine inanmaktadır.

İktisadi ve sosyal yapıımızdaki gelişmeler ve nüfus artışı sebebiyle, köyden şehire akımın devam edeceği muhakkaktır. Ancak, şehirleşme politikamız, büyük şehirlerimizi daha da büyütme değil, yurt sathına dengeli bir şekilde yayılmış, kendi kendine yeterli, orta büyüklükteki şehirlerimizi geliştirmek hedefini esas alacaktır.

İmar planlarının kısa sürede tamamlanması ve bunların müessir ve disiplinli bir şekilde uygulanmasını sağlayan bir sistemin kurulması zorunludur.

Altyapı, belediye, asayiş ve güvenlik hizmetleri ile birlikte sosyal hizmetler, şehirleşme hızına paralel olarak süratle büyüyen ve bu yüzden süratle ve verimli şekilde hizmet verebilmeleri için sorumluluklarına uygun imkân ve kaynakların sağlanması gereklidir.

Madde: 29 - KONUT

Ailede huzur ve mutluluğun ilk şartı sıcak bir yuvadır.

Toplumun hangi kesiminden olursa olsun, evinde huzuru olmayan bir insanın işinde verimli ve başarılı olması mümkün değildir. Refahın yaygınlaşması, sosyal adalet ve sosyal güvenliğin temininde de konutun önemi büyüktür.

Düzenli ve ekonomik şehirleşmenin rasyonel araçlarından biri toplu konuttur.

İktisadi sistemin her çeşit imkân ve kaynakları depreme dayanıklı ve modern konut yapımı için seferber edilmelidir.

Dördüncü Bölüm

KAMU İDARESİ

Madde: 30 - KAMU İDARESİNİN ESASLARI

Kamu idaresinin müessiriyetini artırmak maksadıyla bugüne kadar yapılan çalışmalarda meselenin gerçek sebeplerine inilmediği için başarılı olunamamıştır.

Vatandaşa sunulacak hizmetlerin etkili ve verimli olması kamu idaresinin süratle karar alabilmesine, basit ve formaliteden uzak bir şekilde çalışmasına bağlıdır. Bunun esasını devletin memuruna, memurun vatandaşa itimatı teşkil eder. İtimat esas, şüphe istisnai olmalıdır.

Yetki ve sorumluluğun kamu hizmetinin gereklerine uygun olması şarttır.

Değişik birimler tarafından aynı maksada dönük olarak yürütülen hizmetlerin bir araya toplanması, yetki ve sorumlulukların dağınıklıktan kurtarılarak teşkilatlanmada sadeleşmeye gidilmesi, bakanlık ve her seviyede teşkilat sayısının asgariye indirilmesi zorunludur.

Buna mukabil kararların ve hizmetlerin aksamasına ve tıkanmasına sebep olan aşırı merkeziyetçi birimlerde ise yetki ve sorumluluk hiyerarşisinin yeniden tarifi ve tespiti gerekmektedir. Vatandaş işlerinin doğrudan yerinde çözülebilmesini teminen mahalli teşkilatların yetki ve sorumlulukları arttırılmalıdır.

Ana hatlarıyla belirtilen bu tespitler ve hedefler, kanunların, mevzuatın ve teşkilatlanmanın bir bütün olarak dikkate alındığı, rasyonel bir idari reformun yapılmasını gerektirmektedir.

Takip edeceğimiz iktisadî politikaya paralel olarak kamu sektöründe çalışanların sayısının arttırılması yerine, memurların daha seçkin olmaları ve tatminkâr ücret almaları sağlanacaktır.

Böylece millî ekonomide kayıplara sebep olduğu kadar, vatandaşlarımız için eziyet teşkil eden bürokratik formalitelerin de kendiliğinden asgariye indirilmesi veya ortadan kaldırılması temin edilmiş olacaktır.

Madde: 31 - MİLLÎ SAVUNMA

Jeopolitik şartlar dolayısıyla, Türkiye'mizin her hal ve şart altında savunmasının yapılabilmesi ve barışın sürekliliğini temin edebilmesi için, millî ve tarihi geleneğimiz olan disiplinli ve kuvvetli bir ordunun varlığı esastır.

Ordumuzun en mükemmel şekilde eğitilmesi, modern silah, araç ve gereçlerle teçhiz edilmesi ve güçlendirilmesi maksadıyla gerekli imkânların sağlanmasını zorunlu görürüz.

Silahlı Kuvvetler mensuplarının hazarda ve seferde görevlerini güvenli ve başarılı bir şekilde yerine getirebilmeleri için ücret ve sosyal imkânlarının tatminkâr seviyede olması tabiidir.

Madde: 32 - EMNİYET VE ASAYİŞ

Can ve mal güvenliğinin, emniyet ve asayişinin sağlanması vatandaşlarımızın huzur ve güven içinde yaşamalarının esasını teşkil eder. Yeni yapılacak anayasa ile tüm vatandaşların hakları korunup teminat altına alınacaktır.

Vatandaşlarımız arasında dostluk, kardeşlik ve dayanışma duygularının geliştirilmesinin, huzur ve güven ortamının tesis edilmesinde başlıca unsur olduğuna inanıyoruz.

Yakın geçmişte cereyan eden olayla, vatanın ve milletin bölünmez bütünlüğünün her şeyin üstünde olduğunu, hiçbir şüpheye yer bırakmaksızın ortaya koymuştur.

Anarşi, terör, bölücülük ve aşırı cereyanlarla sürekli ve müessir bir şekilde mücadele edilmesi şarttır.

Emniyet ve asayiş hizmetlerinin başarıyla yürütülmesi için emniyet ve asayiş teşkilatının modern imkân ve vasıtalarla donatılması zorunludur.

Emniyet mensuplarının eğitim, ücret ve sosyal imkânlarının hizmetin önemine uygun bir seviyeye çıkarılması gerektiğine inanırız.

Madde: 33 - DEVLET MEMURLARI

Devlet memurlarını, memleketimiz ve milletimiz için genel mahiyetteki işlerin yürütülmesinde olduğu kadar, devlet ile vatandaş arasındaki ilişkilerin tanziminde temel unsur görürüz.

Memur devletin devamlılığını, itibarını temsil eder. Bu bakımdan terfi, taltif ve ücret sisteminin çalışmayı ve başarıyı teşvik edecek şekilde yönlendirilmesi şarttır.

Devlet memurlarını, yetki ve sorumluluklarına paralel olarak, görevlerini güven içinde ifa edebilmeleri için ücret ve sosyal imkânlarının yeterli seviyeye getirilmesi; mesleki ve idari yönden gelişmelerini sağlamak üzere bilgi, görgü, lisan gibi imkânların artırılması büyük önem taşımaktadır.

Bilhassa geri kalmış bölgelerimizdeki devlet hizmetlerinin arzu edilen seviyeye yükseltilebilmesi, burada çalışan memurlarımızın ücret ve sosyal imkânlarının iyileştirilmesiyle yakından ilgilidir.

Memleketimize uzun yıllar hizmet etmiş emekli memurlar ile ilgili sosyal ve iktisadî tedbirlerin sürekli değişen hayat şartlarını dikkate alacak şekilde düzenlenmesi gerektiğine kaniyiz.

Madde: 34 - MAHALLİ İDARELER

Mahalli idareler, il, belediye ve köylerimizin müşterek mahalli ihtiyaçlarının sağlanmasında ana kuruluşlardır.

Kamu idaresinde merkeziyetçiliğin azaltılmasını; bilhassa hizmetlerin müessir, süratli ve verimli bir şekilde yapılabilmesi için mahalli idarelerin yetkiler ve imkânlar yönünden güçlendirilmesini zorunlu görüyoruz.

Mahalli idarelerin denetimi ilgili mülki amirler tarafından yapılacaktır.

Beşinci Bölüm

DIŞ POLİTİKA

Madde: 35 - DIŞ POLİTİKANIN ESASLARI

Dış politikamızın esası bölgemizde ve dünyada barışın sürekliliğini temin etmektir. Devletimizin çıkarları kapsamında tüm ülkeler ile iyi komşuluk ilişkilerinin sürdürülmesi esastır. Yurtta Sulh Cihanda Sulh prensibi uygulanacaktır. Diğer ülkeler ile siyasi diyalogun sağlanıp devam ettirilmesi için gerekli girişimler yapılacaktır. Ülke sınırlarımız ve Mavi vatanımız içerisindeki haklarımızı korumak için her türlü tedbir ve önlem alınacaktır.

Politikaların devamlılığını sağlamak maksadıyla, ülkemizin bağımsız bir stratejik kurumun varlığına acilen ihtiyaç vardır, stratejiler saptandıktan sonra gelecek ile ilgili ana düşünceler ortaya konulmasını müteakip, politikalar bu esaslar doğrultusunda belirlenmeli ve uygulanmalıdır.

Devletin devamlılığı dış politika felsefemizin temelini teşkil eder. Siyasi mücadelede hassasiyet gösterilmesi zorunlu bulunan hususların dış politikada bulunduğu inanırız.

Yurt savunmasının ve iktisadî gelişmemizin kuvvetlendirilmesi dış politikamızın ana hedefleridir.

Türkiye siyasî, askeri ve iktisadî işbirliği yönünden mensubu bulunduğu Batı dünyası ile ilişkilerinde, savunma ihtiyaçları yanında iktisadî gelişme ve kalkınmasını hızlandıracak ve menfaatleri dengeleyecek daha aktif bir rol oynamalıdır. Başta yurdumuzun güvenliği olmak üzere, kuvvetli bir savunma gücüne sahip olmamız zorunludur. Bunun ilk şartı; iktisaden güçlü olmaktır.

